

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) แบบแผนการทดลองก่อนและหลังแบบมีกลุ่มควบคุม (Pretest Posttest Control Group Design) เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานในตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
df	แทน	องศาของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
p-value	แทน	ความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติจะเกิดความคลาดเคลื่อนถ้าสมมติฐานหลัก (H_0) เป็นจริง

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว โรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มในกลุ่มทดลอง

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม

2.3 การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มภายในในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.4 การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัว โรคประจำตัว

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัว โรคประจำตัว

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=30)		กลุ่มควบคุม (n=30)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	8	26.67	8	26.67
หญิง	22	73.33	22	73.33
2. อายุ (ปี)				
21 - 40	2	6.67	13	43.33
41 - 50	21	70.00	14	46.67
60 ปีขึ้นไป	7	23.33	3	10.00
3. ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	19	63.33	11	36.67
มัธยมศึกษา	8	26.67	14	46.67
อนุปริญญา	1	3.33	1	3.33
ปริญญาตรีขึ้นไป	2	6.67	4	13.33
4. สถานภาพการสมรส				
โสด	1	3.33	4	13.33
สมรส	24	80.00	21	70.00
หม้าย	2	6.67	2	6.67
หย่า	1	3.33	1	3.33
แยกกันอยู่	2	6.67	2	6.67

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n=30)		กลุ่มควบคุม (n=30)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ				
เกษตรกร	17	56.67	21	70.00
ค้าขาย	5	16.67	4	13.33
รับจ้าง	4	13.33	3	10.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	1	3.33	2	6.67
พนักงานบริษัท	2	6.67	0	0
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	3.33	0	0
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว				
ไม่มีรายได้	0	0	1	3.33
น้อยกว่า 5,000 บาท	1	3.33	2	6.67
5,001-10,000 บาท	25	83.34	18	60.00
10,001-15,000 บาท	3	10.00	7	23.33
มากกว่า 15,000 บาท	1	3.33	2	6.67
7. โรคประจำตัว				
ไม่มีโรคประจำตัว	20	66.67	23	76.67
หัวใจ	1	3.33	0	0
ไขมันในเลือดสูง	2	6.67	1	3.33
ความดันโลหิตสูง	7	23.33	6	20.00
	$\bar{X} = 52.93$		$\bar{X} = 44.03$	
	S.D.=9.19 Range = 37		S.D. = 9.27 Range = 34	

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.33 และเพศชาย ร้อยละ 26.67 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่อายุ 51 - 60 ปี ร้อยละ 36.67 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่อายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 40.00 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 63.33 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 46.67 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีสถานภาพการสมรสร้อยละ 80.00และร้อยละ 70 ตามลำดับ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่

มีอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 56.67 และร้อยละ 70 ตามลำดับ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 83.34 และร้อยละ 60.00 ตามลำดับ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 66.67 และร้อยละ 76.67 ตามลำดับ มีโรคประจำตัว ร้อยละ 33.33 และ ร้อยละ 23.33 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 23.33 และร้อยละ 20 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มในกลุ่มทดลองผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของพฤติกรรมสุขภาพ ภาพรวม และพฤติกรรมแต่ละด้านและของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองก่อน และหลังได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม

พฤติกรรมสุขภาพ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		df	t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	25.33	2.89	33.80	1.65	29	-17.34	0.001**
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย	18.60	2.79	27.63	1.52	29	-20.26	0.001**
3. พฤติกรรมด้านอารมณ์	21.47	2.08	27.97	1.43	29	-19.03	0.001**
4. พฤติกรรมการสูบบุหรี่	8.77	0.57	8.90	0.31	29	-1.69	0.103
5. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์(การดื่มสุรา)	8.83	0.38	8.93	0.25	29	-1.78	0.083
6. พฤติกรรมสุขภาพภาพรวม	83.33	3.16	107.23	2.90	29	-39.24	0.001**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการบริโภคอาหาร พฤติกรรมการออกกำลังกาย พฤติกรรมด้านอารมณ์ สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.01 ส่วนคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (การดื่มสุรา) ไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพภาพรวมและพฤติกรรมแต่ละด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการใช้กระบวนการกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมสุขภาพ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		df	t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร							
ก่อนการทดลอง	25.33	2.88	25.33	2.76	58	0.00	1.000
หลังการทดลอง	33.80	1.65	26.70	3.23	58	11.92	0.001**
2. พฤติกรรมการออกกำลังกาย							
ก่อนการทดลอง	18.60	2.79	19.43	2.33	58	-1.74	0.093
หลังการทดลอง	27.63	1.52	20.27	2.16	58	15.33	0.001**
3. พฤติกรรมด้านอารมณ์							
ก่อนการทดลอง	21.47	2.08	20.87	2.74	58	1.16	0.256
หลังการทดลอง	27.97	1.43	22.00	2.97	58	11.11	0.001**
4. พฤติกรรมการสูบบุหรี่							
ก่อนการทดลอง	8.77	0.57	8.73	0.64	58	1.00	0.326
หลังการทดลอง	8.90	0.31	8.73	0.64	58	1.98	0.057
5. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (การดื่มสุรา)							
ก่อนการทดลอง	8.83	0.379	8.83	0.38	58	-1.80	0.089
หลังการทดลอง	8.93	0.254	8.83	0.38	58	1.80	0.083
6. พฤติกรรมสุขภาพภาพรวม							
ก่อนการทดลอง	83.33	3.16	82.93	5.23	58	2.385	0.703
หลังการทดลอง	107.23	2.90	86.53	5.70	58	19.19	0.001**

จากตารางที่ 4.3 พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ ภาระงานการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสุขภาพภาพรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้ ภาระงานการกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ภาระงานการกลุ่ม และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้ภาระงานการกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ภาระงานการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมแต่ละด้านสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้ภาระงานการกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับการใช้ ภาระงานการกลุ่มภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับการใช้ ภาระงานการกลุ่มภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ ภาวะสุขภาพ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		df	t	p-value
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.			
1. ดัชนีมวลกาย							
กลุ่มทดลอง	27.46	3.75	26.80	3.92	29	2.88	0.007**
กลุ่มควบคุม	26.44	4.16	26.44	4.10	29	-.328	0.745
2. เส้นรอบเอว							
กลุ่มทดลอง	82.70	6.96	81.90	6.74	29	3.52	0.001**
กลุ่มควบคุม	83.93	6.65	83.93	6.59	29	0.00	1.000
3. ความดันโลหิต							
กลุ่มทดลอง	131/51	12.36	125/31	11.26	29	3.54	0.001**
กลุ่มควบคุม	131/69	10.99	128/02	24.31	29	1.10	0.281
4. ระดับน้ำตาลในเลือดก่อน อาหาร 8 ชั่วโมง							
กลุ่มทดลอง	110	9.30	106	13.12	29	5.00	0.001**
กลุ่มควบคุม	112	6.73	109	7.89	29	4.96	0.000**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม มีดัชนีมวลกาย เส้นรอบเอว ความดันโลหิต และระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหาร 8 ชั่วโมงลดลง ซึ่งมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มมีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหาร 8 ชั่วโมง ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แต่มีดัชนีมวลกาย เส้นรอบเอว ความดันโลหิต ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ ภาวะสุขภาพ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		df	t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ดัชนีมวลกาย	26.80	3.92	26.45	4.10	58	1.59	0.124
2. เส้นรอบเอว	81.90	6.74	83.93	6.60	58	-1.354	0.186
3. ความดันโลหิต	125/31	11.26	128.02	24.31	58	-0.748	0.461
4. ระดับน้ำตาลในเลือดก่อน อาหาร 8 ชั่วโมง	106	13.12	110	7.89	58	-1.46	0.154

จากตารางที่ 4.5 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม มีเส้นรอบเอว ความดันโลหิต และระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหาร 8 ชั่วโมง ลดลง แต่ไม่มีความแตกต่างกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม และพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม มีดัชนีมวลกายลดลงมากกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่ม